

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

23 noyabr 2019-cu il № 91 (2408)

Qiyməti 30 qəpik

Ön xətdən reportaj

“Yaz ovqatı arzulayır könlümüz”

Təbiətdə payızdı, "Mən azərbaycanlıyam!" deyənlərin ürəyi yaz niyyətli; Böyük Vətən müharibəsində qələbə yazda qazanılmışdı, 2016-cı ilin yazında Azərbaycan Ordusu böyük qələbə qazandı. Bu, ruhumuzun qələbəsiydi; tarixən ruhun qələbəsi Böyük Qələbələrə başlanğıcı olur. Aprel zəfəri Azərbaycan əsgərinin qazanacağı Böyük Qələbənin

başlanğıcı kimi tarixləşdi; təqvimdə 2019-cu ilin noyabrıdır, könlülər 2016-cı ilin aprelinin ovqatının davamının intizarındadı...

Payızın son ayında yazın ilk aylarının ovqatını, bu gözəl ovqatın ruhunu hiss edirəm. Bu hissələrin davamlılığı, Vətənə, torpağa, dövlətə, dövlətçiliyə bağlılığı, bir də ictimaiyyətin orduya inamına bələdliyin tə-

zahürü kimi düşüncələrimdə qələbə ovqatı kükrəyir. Bu yaşarı kükrəyişi səngərlərə çatdırmağa tələsirəm; bir azdan bu kükrəyiş əsgərlərin döyüş əzminə, qələbə ruhuna sarılacaq. Bu kükrəyiş həm də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasının Soçi şəhərində ictimailəşmiş "...Qarabağ tarixi, əzeli Azərbaycan torpa-

ğıdır. Beləliklə, Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi" - bəyanatından mənəvi güc alan əsgərlərin döyüş hazırlığına, bu hazırlığın davamı olan döyüş əzminə, döyüş əzminin davamı olan qələbə ruhuna bələdliyin, bələdliyin davamı olan inamın, güvəncin kükrəyişdi.

(Ardı 2-ci səhifədə)

“Əsgərlərimiz qələbə ruhu ilə xidmət edirlər”

3-cü səhifədə

Müharibə veteranına “Azərbaycan bayrağı” ordeni təqdim olunub

4-cü səhifədə

Moskvada keçirilən “Katyuşa” festivalı uğur gətirdi

5-ci səhifədə

“Bir ömürdə neçə ömür yaşadırıq biz”

7-ci səhifədə

Türkiyə HDQ nümayəndə heyəti Bakıda səfərdədir

Bakıda səfərdə olan Türkiyə Hərbi Dəniz Qüvvələrinin (HDQ) nümayəndə heyəti Azərbaycan Hərbi Dəniz Qüvvələrinin qərargahını ziyarət edib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, nümayəndə heyətlərinin görüşündə iki ölkənin hərbi dəniz qüvvələri arasında əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub və qarşılıqlı təcrübə mübadiləsinin əhəmiyyəti vurğulanıb.

Müdafiə Təhsilinin Genişlənməsi Proqramı çərçivəsində işçi görüşləri keçirilib

NATO-nun Müdafiə Təhsilinin Genişlənməsi Proqramı (DEEP) çərçivəsində Bolqarıstan Hərbi Dəniz Akademiyasının ekspertləri Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində olublar.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, səfər çərçivəsində nümayəndə heyətinin üzvləri məktəbdə keçirilən işçi görüşlərdə iştirak ediblər.

Görüşlər zamanı hərbi təhsil sisteminin inkişafı, eləcə də əməkdaşlığın perspektivləri ilə

bağlı fikir mübadiləsi aparılıb, hərbi təhsilin metodologiyası üzrə bir sıra məsələlər müza-

kirə edilib, bu sahədə qazanılmış təcrübə üzrə qarşılıqlı brifinqlər təqdim olunub.

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Səngərdəyik...

Əsgərlərin əhatəsində olan da sənə elə gəlir ki, bir boy da dikəlibsən, az sonra qarşı tərəfin o üzündə qalan torpaqlarımızın bizə sarı boylanmış həsrətini görəcəksən. Görəcəklərin qəlbini qana döndərəcək. Onda əli avtomatın qundağını əzən əsgərlərin sırasında sənənin barmaqların düyünləşəcək - yumruqlaşacaq. Əsgərlərin əhatəsində sənə deyən, şəhidlərin ruhunun qayıbanə gileyini də, torpağın harayını da aydınlığıyla eşidəcəksən: "Haradasınız? Gəlin, ağır-acı bizi üzür axı...". Onda Ali Baş Komandanın bir kəlamını da xatırlayacaqsan: "Azərbaycan dövləti, Azərbaycan xalqı Azərbaycanda ikinci erməni dövlətinin yaranmasına imkan verməyəcək". Bu xatırlamanın qururu əsgərlərin baxışlarının qətiyyətiylə qoşulaşır...

Səngərdə əsgərlərin, əsgərlərin timsalında ordunun gücünə inamın daha da artır, sənə elə gəlir ki, küreyini dağa söykəmişən. Gördüklərin həmin anlarda da, sonra da düşüncələrinə, düşüncələrinin mahiyyətinə hopur. Bu qənaət cazibəsindəyən zabit Ruslan Novruzov deyir:

- Bu bəyanatı hamımız döyüşə hazırlıq bəyanatı bilirik.

Ayrı-ayrı hərbi hissələrdə bu bəyanata münasibətin uyğunluğu, mütənəsibliyi, bəzən eyniliyi Azərbaycan Ordusunun zabitlərinin işıqlı düşüncələrinin milli-mənəvi dəyərlərimizdən rüşləndiyi kimi yozulmalıdır. Zabitin baxışlarında məmnunluq işartıları görünür. Bu məmnunluq həm də əsgərlərin düşüncələrinə görədir:

- Biz əsgərik. Hərbi anda, dövlətə, dövlətçiliyə sədaqətli xidmət edirik. Bu bəyanat hər birimizin döyüş əzmini, qələbə ruhunu daha da artırır (əsgər Qurban Kosayev).

- Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti bu bəyanatın mahiyyətini hərbi xidmətinin tərkib hissəsi bilir və Ali Baş Komandanın döyüş əmrini qələbəylə tamamlayacaq (əsgər Əli Əliyev).

- Yəni, bu qələbəylə torpaqlarımız işğaldan tamamilə azad ediləcək (əsgər Sərxan Babakişiyev).

Məmnunluğum məmnunluqla qoşulaşır və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin bir kəlamını xatırladım:

"Ordu quruculuğu prosesi bundan sonra da sürətlə davam edəcək. Bu bizim diplomatik sahədə apardığımız səylərə böyük dəstəkdir". Bu fikir ordu quruculuğunun dönməz proses kimi davam etdiriləcəyini ifadə edir, - deyirəm.

Zabit Sərxan Muxtarov bu

nin nəticəsidir, - kiçik çavuş Nurəddin Əsgərli belə deyir. Əsgərin qururu seziləndir. Bu qürur digər əsgərlərin də fəallaşmasında vəsile olur.

Kiçik çavuş Vasif Ağalarov deyir:

- Qonşumuz 4 il əvvəl hərbi xidmətdə olub. Təxris edildik-

yəndələri görürdü. Bu isə o deməkdir ki, ordu quruculuğundan hamı məlumatlı olur, yeni, ictimaiyyət orduya, yəni, bizə inanır, güvənir.

Əsgərin son kəlmələri həm də Azərbaycan əsgəri "Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun dediyi kimi, "Və-

Zabitin əsgərlərə əminliyini də, inamını da, güvəncini də ordunun güc amili bilirəm. Zabit Ruslan Novruzov qənaətimi bəyənir və deyir ki, komandirin inamını qazanan əsgər daha güclü əsgərdir.

Güclü əsgər ifadəsi könlümə yatır və əsgərlərin bu gözəl ifadəyə münasibətini bilmək istəyirəm. İstəyim gerçəkləşir:

- Güclü əsgər yüksək döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığa malik olur (əsgər Qurban Kosayev).

- Güclü əsgər nümunəvi əsgərdir, Hərbi anda, dövlətə, dövlətçiliyə sədaqətli əsgərdir (əsgər Kamran Rəsulov).

- Güclü əsgər hərbi xidməti ömrünün mənası bilən əsgərdir (əsgər Məlik Cavadov).

Hər üçü bir məqamda həmfikirli:

- Güclü əsgər dövlətin ərəzi bütövlüyünün bərpa edilməsi üçün Ali Baş Komandanın əmrinə hazır olan əsgərdir...

Son vaxtlar respublikamızda ordu quruculuğunda aparılmış və aparılan irimiqyaslı islahatlardan, bu islahatların şəxsi heyətin döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığını yüksəltməsindən, ordunun ən müasir hərbi texnikalarla, atıcı silahlarla təmin olunmasından danışırdıq. Söz sözü çəkir. Söhbətimiz "Qarabağ tarixi, əzəli Azərbaycan torpağıdır. Beləliklə, Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi" bəyanatının qüdrətiylə tamamlanır. Bu qüdrət deyir ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi sülh yoluyla həll edilməzsə, Azərbaycan Ordusu torpaqlarını işğaldan döyüşlə azad edəcək. Dünyanın 50 ən güclü ordusu sırasında olan Azərbaycan Ordusu buna qadirdir. Bu bəyanat bu qadiriyyə bəyanatıdır. Əsgərlər bu bəyanatı döyüşə hazırlıq bəyanatı bilirlər.

...Payızın son ayında yaz aylarının ovqatını, bu ovqatın ruhunu hiss edirik. Zabitlər də, əsgərlər də, biz də...

Səngərdə salamaşandan az sonra "bu bəyanatı hamımız döyüşə hazırlıq bəyanatı bilirik", - deyilmişdi. Sağollaşanda payızın son ayında yaz ruhu görünür "Ali Baş Komandanın döyüş əmrinə hazırıq!", - deyirlər. Bir boy da dikəlib qarşı tərəfə baxıram...

Rəşid HÜSEYNOV,
"Azərbaycan Ordusu",
fotoqarşılıqlar
Coşqun CƏFƏROVUNDUR

"Yaz ovqatı arzulayır könlümüz"

nun realıq olduğunu bildirir:

- Azərbaycan Ordusunun silahlanmasına ən müasir texnikalar, avadanlıqlar, qurğular daxil edilib, bu proses davam etməkdədir, ordumuzda müxtəlif təyinatlı təlimlər keçirilir. Bunlar istər ayrılıqda, istərsə də birlikdə ordunun gücünün artırıldığını təsdiqləyir.

Əsgərlər deyilənləri maraqla dinləyirlər. Ali Baş Komandanın ordu quruculuğuyla bağlı fikirlərini bir daha eşitmək onların düşüncələrinin indiki yönümünü müəyyənləşdirir.

- Zabitlərimiz deyirlər ki, ordumuzun silahlanmasına muntəzəm olaraq yeni silahlar daxil edilir, əsgərlərimiz onların istismar xüsusiyyətlərini mükəmməl mənimsəyirlər. Məişət şəraitimiz yüksək səviyyədədir. Bunlar dövlətin orduya diqqəti-

dən sonra onunla həmişə söhbətləşirdik. Hərbi xidmətlə bağlı fikirlərini də, xatirələrini də maraqla dinləyirdim. Mən hərbi xidmətə gələndə onun dediklərinin xeyli dəyişdiyini gördüm. Bizdən sonra xidmət edəcək əsgərlər də yenilikləri, təkmilləşmələri görəcəklər, onlar da mənim kimi eyni fikirləri deyəcəklər.

Əsgər Emil Abdullayevin dedikləri ordu-ictimaiyyət münasibətləri baxımından maraqla dinlənilir:

- Yeniyetməliyimdə, çağırışçı yaşlarımda orduda həyata keçirilən islahatlar haqqında mən də çox eşitmişdim. Yeni hərbi hissələrin inşa edilməsindən, əsaslı təmirindən vətəndaş olaraq mən də qürurlanırdım. "Açıq qapı" günlərində bu yenilikləri ictimaiyyətin nüma-

tənə, xalqa, dövlətə xidmət ömrümüzün mənasıdır" amaliyyə xidmət edir" - kimi dinlənilir. Zabit Ruslan Novruzov gözdə tutulan əsgər Emil Abdullayevə, sonra o biri əsgərlərə baxır. Bu davamlı baxışlarda etibar görürəm, güvənc görürəm, bu etibar, bu güvənc eşidəcəklərimizin başlanğıcı bilirdim:

- Müxtəlif hərbi hissələrdə xidmət edən zabitlərlə söhbətlərinizdə eşitdiklərinizin eyni, bənzəri olsa da deyirəm ki, yüksək döyüş hazırlığına malik olan Azərbaycan əsgəri yüksək mənəvi-psixoloji hazırlığa da malikdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Soçi şəhərindəki bəyanatı Azərbaycan əsgərinin döyüş əzmini, qələbə ruhunu daha da artırır, hər biri Ali Baş Komandanın döyüş əmrinə hazırdır...

Leytenant Həsən Zayidov Salyan rayonunda dünyaya göz açıb. Torpaqlarımız uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edənlərin sıralarında olmaq istəyindən həmişə hərbiyə xüsusi sevgisi olub. Təhsil müəssisəsində oxuduğu illərdə hər bə hədsiz marağı yaranıb. Təcrübəli zabitləri əhatəsində görəndə sevinib, onlardan çox şey öyrənməyə çalışıb. Oxuduqları, öyrəndikləri isə onu gələcəyin savadlı, vətənpərvər hərbiçisi olmağa ruhlandırır. - Məktəbdə oxuduğum illər xatirimdə silinməz iz buraxıb, - leytenant dedi. - Zabıt peşəsi daha çox öyrənməyi, çalışqan olmağı tələb etdiyi üçün orta məktəb illərində hər zaman öz üzərimizdə çalışır, nəse öyrənir, kamilləşir, dünyagörüşümü artırırırdı. Müəllimlərimiz həmişə deyirdi ki, tabeliyindəki əsgərlərin qarşısına çıxan zabıt bütün keyfiyyətləri ilə - savadı, davranışı, dünyagörüşü ilə onlara nümunə olmalıdır. Daim Ümummilli Liderimizin ömür yolu, Vətən, xalq qarşısında böyük xidmətləri bizə təbliğ olunurdu. Dahi rəhbərin irsini dərinləndirən öyrəndik, indi də öyrənirik. Bilirik ki, onun

Gənc zabıtlərimiz

“Amalımız qələbədir!”

tövsiyələrinə əməl etməklə gələcəyin bacarıqlı peşə sahibləri olacağıq.

Həsən leytenant hərbi rütbəsinə alaraq, ön xətt hərbi hissələrinin birində xidməti vəzifələrinin icrasına başlayır. İlk günlərindən çalışır ki, xidməti ilə digər zabıt yoldaşlarından seçilsin, nümunəvi olsun. İsteyinə nail olur.

O, hərbi hissənin nümunəvi və bacarıqlı zabıtlərindəndir. Xidmətdə qazandıqı uğurları həm doğma kollektivinə, həm də valideynlərinə başucalığı gətirir.

Tabeliyindəkilərə qarşı tələbkər və qayğıkeş olan zabıtımız bildirdi ki, hər bir zabıt şəxsi heyətin təlim-tərbiyəsində müasir metod və üsullardan istifadə etməlidir. - Əsgərlərimiz hərbi xidmət dövründə döyüş verdişləri qazanmaqla Vətənimizin etibarlı döyüşçüləri kimi yetişirlər. Bizim də əsas vəzifəmiz əsgərlərimizi

peşəkar döyüşçü kimi hazırlamaqdır. Onların fiziki, atəş, döyüş hazırlıqlarının daim diqqət mərkəzində saxlayırıq. Məktəb illərində öyrəndiklərimizi onlara öyrədirik, - deyən Həsənə görə əsgərlərə göstə

rilən diqqət və qayğı onu nümunəvi xidmət etməyə ruhlandıran əsas amillərdəndir.

Düşmənlə üz-üzə mövqələrdə xidmət etməyin məsuliyyətindən danışan zabıt qürurla bildirdi ki, burada xidmət etmək həm də şərəflidir. "Ön xətdə xidmət etmək hər bir hərbi qulluqçuya vacib xüsusiyyətləri aşılayır, hansı ki, bütün bunlar qəhrəmanlığa səbəb olur. Şübhəsiz ki, ön xətdə çətin şəraitdə Vətənə övladlıq borcunu yerinə yetirən əsgərin bacarıqlı döyüşçü kimi formalaşmasının əsas məsuliyyəti biz komandir heyətinin üzərinə düşür. Komandir əsgərin güvənc yeridir. Əsgər hər addımda komandirine inanmalıdır. Əslində, bu mövqələrdə döyüş tapşırığını yerinə yetirmək vəzifəsi komandirlə əsgəri bir amal ətrafında birləşdirir - Vətəni qorumaq, müdafiə etmək və işğal altında olan torpaqlarımızı azad

etmək. Bu amal əsgərlə komandir arasında komandir-əsgər münasibətini daha da gücləndirir. Buna görə də hər zaman çalışıram ki, hər bir əsgər ürayındəkiləri mənəndə gizli saxlamasın. Problemi olan əsgərlə fərdi söhbət aparıram, birlikdə müzakirə edirik. Belə münasibət şəxsi heyətdə inam və etibar hissələrini gücləndirir".

Vətəni qorumaq, onunun bir qarış torpağını canından əziz bilmək hər birimizin vətəndaşlıq borcudur. Leytenant Həsən Zayidov bunu bir borc yox, Vətən məhəbbətinin yaşarılıqlı, xalqına, millətinə sevgisi bilir. Gənc zabıtlə söhbətdən xoş təəssüratlarla ayrıldı. Bir daha əmin oldu ki, torpaqlarımız əmin əllərdədir. İnanırıq ki, Həsən kimi oğullarımızın sayəsində əzəli və əbədi torpaqlarımız Ali Baş Komandanımızın döyüş əmri ilə düşmən tapdağından tez bir zamanda azad ediləcək. Həmin yerlərdə yenidən şəhərlər sedaları yayılacaq, bayram tonqalları yandırılacaq.

**Baş leytenant
Orxan HÜSEYNLİ,
"Azərbaycan Ordusu"**

“Əsgərlərimiz qələbə ruhu ilə xidmət edirlər”

Bu gün ön xətdə xidmət edən hər bir zabıtın, hər bir əsgərin hərbi xidmətini işıqlandıran vacib olduğunu, bunun onlarda ruh yüksəkliyi yaratdığını, döyüş əzmini, qələbə ruhunu artırdığını deyənlər bildirdi ki, şəxsi heyət mənəvi-psixoloji cəhətdən yüksək hazırlıqlıdır. "Onlar daim döyüş verdişlərini artırırlar. Zabıtlərimizdə, əsgərlərimizdə vətənpərvərlik ruhu, Hərbi anda sədaqət hissi yüksəkdir."

Zabıt onu da dedi ki, ordumuzun maddi-texniki təminatının güclənməsi, şəxsi heyətin döyüş bacarığının artırılması dövlət başçısının orduya göstərdiyi diqqət və qayğısının nəticəsidir. Ali Baş Komandanın, ordu rəhbərliyinin muntəzəm olaraq təmas xəttinə gəlməsi, hərbi qulluqçularla görüşməsi əsgər və zabıtlərimizin ruh yüksəkliyini daha da artırır.

Zabıt Malik Məmmədov dedi ki, şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığında Vətənə sevgi hissəsinin yüksəldilməsi qədər də düşməne nifrət hissi əsas amillərdəndir. "Atəşkəsin pozulması nəticəsində də şəhidlər veririk. Düşməne nifrət hissimiz daha da artır. Peşəkar, ayıq-sayıq hərbiçilərimizin qətiyyəti sayəsində atəşkəs pozulanda düşmən susdurulur."

Sürücü müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu Cəvəz Mahir Xəlilov xidməti ilə əlaqədar ön xətt bölmələrimizə tez-tez gəldiyini dedi. "Təmas xəttinə yaxın yerləşən kənddə doğulmuşam. Ermənilərin kəndimizin dinc sakinlərini, evləri, yaşayış məntəqələrimizi atəşə tutduğunun dəfələrlə şahidi olmuşam. Kənd camaatı, əlbəttə, ordumuzu, zabıtlərimizi, əsgərlərimizi özlərinə arxa-dayaq bilir. Hərbi peşə nə qədər çətindirsə, bir o qədər də şərəflidir. Bu peşə, hərbi forma hər zaman insandan yüksək dərəcədə məsuliyyətli olmağı tələb edir. İnşallah, tezliklə düşmən ayağı torpaqlarımızdan çəkilsin. Müharibə tezliklə qurtarsın. Qaçqın, köçkün düşən soydaşlarımız öz doğma yurd yerlərinə qayıdalar."

Mövqələrdəyik... Öyrəndik ki, düşmən əsgərlərimiz tərəfindən sayıqlıqla izlənilir.

Bölmənin maddi-texniki təminatı yüksək səviyyədədir. Burada şəxsi heyətin məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə müasir tələblərə cavab verən əsgər yataqxanası, yeməkhana, ideoloji otaq tikilib istifadəyə verilib və digər zəruri tədbirlər həyata keçirilib. Əsgər yataqxanası müasir istilik və havalandırma sistemi ilə təchiz olunub. Ön

Ön xətdəyəm. Hərbi hissənin dayaq məntəqələri görünür. Zabıt Asəf Qurbanov bildirdi ki, hər bir zabıtın, hər bir əsgərin Vətənə, xalqa, dövlətə xidmət fəlsəfəsinin özülündə Azərbaycanımızın ərazi bütövlüyünün bərpası dayanır. Xalq ordusuna inanır, ordu xalqına güvənir. Xalqla ordu arasında sarsılmaz birlik mövcuddur. Ordumuzun Aprel zəfəri bu birliyi bir daha təsdiqlədi.

xətdə xidmət edən hərbi qulluqçular üçün yaradılan şərait ürəkəçandır. Yüksək şərait döyüş ruhunun yüksəldilməsində vasitə olur. Əsgər yaradılan şəraiti məsuliyyətin artırılmasında başlıca zəmanət bilir.

Zabıt Elşən Axundov ön xətt bölmələrimizdə istehkam işlərinin yenidən, daha möhkəm və müasir formada tikildiyini dedi. "Qışa hazırıq. Gördüyünüz kimi, səngərlər dərin qazılıb. Şəxsi heyətin hərəkətinə düşmən tərəfindən heç bir təhlükə ola bilməz. Üstü örtülü uzunmüddətli atəş nöqtələrindən açılan mazağallar düşməni susdurmaq üçündür. Buradan düşmənin yerləşdiyi mövqələri aydın müşahidə etmək olur. Əsgərlər bir neçə istiqamətdə fasiləsiz müşahidə aparırlar.

Bu müşahidələrə xarakter etibarilə döyüş demək olar. Belə ki, əsgər dözümlü, səbrli olmalıdır. Qarşı tərəfdə hər hansı təpənş hiss etsə, nə etməli olduğunu bilməlidir. Bu, əsgərdən həm də qətiyyət, çevik qərar qəbul etmə qabiliyyəti tələb edir. Əsgərlərimiz istənilən situasiyada qanunla, Nizamnamələrlə müəyyənləşdirilən qərarı qəbul etmə qabiliyyətinə malikdirlər. Bəlkə də bunu bilən düşmən atəşkəsi pozmağa tərəddüd edir", - zabıt qətiyyətlə bildirdi. Bu kəlmələri də qələbəyə inam bilirəm.

Zabıt Asəf Qurbanov söhbətində Elşən Axundovun zəngin hərbi biliyi malik, bacarıqlı zabıt olduğunu dedi. "Əsgərlərimizin döyüş hazırlığının artırılmasına böyük əmək sərf edən zabıtlərimizin sırasındadır."

Zabıtlər Yusif Məmmədovun və Ədalət Novruzovun da adlarını xüsusi qeyd etmək istər-

dim. Onlar hər əsgərin istər döyüş, istərsə də mənəvi-psixoloji hazırlığının yüksəldilməsi istiqamətində gərəklı üsul və metodlardan da istifadə edirlər. Hər iki zabıt vurğuladı ki, döyüş hazırlığını yüksək mənəvi-psixoloji hazırlıq tamamlamalıdır. "Hər əsgər bilir ki, onun döyüş növbətçiliyi, müəyyən mənada, döyüş əzminə, qələbə ruhuna xidmət edir. Döyüş əzmi də, qələbə ruhu da hərbi xidmətin mahiyyətidir."

Aprel döyüşlərinin iştirakçısı müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Yunis Şirinov söhbətə qoşu-

mövqədə əzmlə dayanıb. Müşahidəni ayıq-sayıqlıqla aparır. Düşməni cavab atəşi ilə susdurmağa hazır olduğunu dedi.

Əsgərlərdən Kənan Zülfüqarlı, Əliyyəub Mirzəliyev əminliklə bildirdilər ki, torpaqlarımızın bir qarışı da düşməndə qalmayacaq. "Qarabağ müharibəsində qəhrəmanlıqlar yeniyetmələri qələbəyə, qələbə üçün döyüşə səfərbər etdi. Qəhrəmanları tanıdıq, hər birimiz onların döyüş yolunu davam etdirmək əzmiylə xidmət edirik.

İnanırıq ki, Azərbaycan əsgəri işğala son qoyub, xalqımı-

Idu: "Məişət qayğılarımız yüksək səviyyədə həll olunub, əsgərlərimiz kalorili, keyfiyyətli yeməklərlə təmin ediləblər. Onlarda döyüş ruhu yüksəkdir, hərbi vərdişlərə mükəmməl yiyələnəblər. Torpaqlarımız düşməndən azad olmayınca, qələbə gününü görməyincə, hərbi formanı əyniməndən çıxarmayacağıma and içmişəm."

Döyüş növbətçiliyini aparən əsgər Rövşən Qəhrəmanov bölmənin nümunəvi əsgərlərindəndir. Rövşən də düşmənlə

za qələbə sevincini yaşadacaqlı Zabıt sonda onu da dedi ki, əsgərlərimiz qələbə ruhu ilə xidmət edirlər.

Ön xətdə Vətənə, xalqa, dövlətə məsuliyyətlə xidmət edən hərbiçilərimizlə sağollaşılıb ayrılıırıq. Yolumuz yenə səngərdir...

**Lalə HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
çavuş
Rəşad ƏMRAHOVUNDUR**

Müharibə veteranına "Azərbaycan Bayrağı" ordeni təqdim olunub

Müdafiə Nazirliyi rəsmiləri, Goranboy rayon İcra Hakimiyyəti rəhbərliyinin, hüquq-mühafizə orqanları, qeyri-hökumət təşkilatları və ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirak etdiyi tədbir başlamazdan öncə xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin və respublikamızın ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, rayon icra hakimiyyətinin başçısı Məhərrəm Quliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ordu quruculuğunda əldə edilən nailiyyətlərdən geniş söhbət açıb. O, qeyd edib ki, bu gün Azərbaycan Ordusu regionun ən güclü ordusudur və istənilən tapşırığı yerinə yetirməyə hər an hazırdır.

2016-cı ilin Aprel döyüşləri və 2018-ci ilin mayında Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ermənistanla sərhədlərində aparılan uğurlu əməliyyatlar zamanı min hektarla ərazilərimizin nəzarətə götürülməsi, mühüm strateji əhəmiyyətli yüksəkliklərin azad edilməsi Azərbaycan Ordusu tarixinin parlaq səhifələrindəndir. Bu əməliyyatlarda Goranboy ra-

yonundan olan hərbi qulluqçular da öhdələrinə düşən əmr və tapşırıqları layiqincə yerinə yetiriblər.

Tədbirdə vurğulanıb ki, goranboylular həmişə doğma torpaqlarını etibarlı şəkildə müdafiə edərək, düşmən hücumlarının qarşısını mərdliklə alıblar. 9 nəfər goranboylu döyüşçü "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adına layiq görülüb. Bu gün bütün qoşun növlərində, eləcə də xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində yüzlərlə goranboylu Vətənə layiqincə xidmət edir. İldən-ildən gənclər hərbi peşələrə daha böyük maraq göstərir və

Noyabrın 20-də Goranboy rayonunun Heydər Əliyev Mərkəzində müharibə veteranı, istefada olan mayor Telman Orucova Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə təltif olunduğu "Azərbaycan Bayrağı" ordeni təqdim edilib.

tələlərini Vətənə xidmət peşəsinə həsr edirlər. Müharibə veteranları, şəhid ailələri, döyüşlərdə sağlamlıqlarını itirənlər dövlət tərəfindən hərtərəfli qayğı ilə əhatə olunub.

Müdafiə Nazirliyinin əməkdaşı, Əməkdar incəsənət xadimi, Prezidentin fərdi təqaüdçüsü polkovnik Abdulla Qurbani çıxış edərək tədbir iştirakçlarına Müdafiə Nazirliyi rəhbərliyinin salamlarını yetirib və bildirib ki, nazirliyin rəhbərliyi hər bir hərbi qulluqçunun xidmətini həmişə yüksək qiymətləndirir, istefada və ehtiyatda olan hərbiçilərimiz də diqqətdən kənar qalmır. Keçən əsrin doxsanıncı illərinin əvvəllərində döyüş orden və medallarına təqdim olunmalarına baxmayaraq, hələ də layiq görüldükləri dövlət mükafatlarını almayan hərbi qulluqçuların sənədləri müvafiq komissiya tərəfindən yenidən araşdırılıb.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə ölkəmizin müstəqilliyinin, ərazi bütövlüyünün qorunub saxlanılmasında xüsusi xidmətlərinə, öz xidməti vəzifələrini və

hərbi hissənin qarşısında qoyulmuş tapşırıqları yerinə yetirərkən fərqləndiklərinə görə ehtiyatda və istefada olan bir qrup hərbi qulluqçu da təltif edilib. Onlardan biri də istefada olan mayor Telman Orucovdur.

Könüllü olaraq milli orduda əsgər kimi xidmətə başlayan T.Orucov Goranboy istiqamətində aparılan əməliyyatların fəal iştirakçılarından olub. Manqa komandirindən hərbi hissənin artilleriya rəisi vəzifəsinə və "mayor" hərbi rütbəsinə

nə qədər yüksələn T.Orucovun rəhbərlik etdiyi artilleriya bölmələri düşmənin 2 top, 3 tank, 1 helikopter və 40-dan çox canlı qüvvəsini məhv edib. İçərisində 20 nəfərdən çox polis əməkdaşı olan milli aviasiyamıza məxsus helikopterin düşmən mühasirəsindən çıxması da onların şücaəti ilə bağlıdır. 28 ildən sonra müharibə veteranı, onun doğmaları və həmyerliləri ədalətin bərpə olunmasına görə dövlətimizin başçısına və Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

"Azərbaycan Bayrağı" ordeni alqışlar altında keçmiş döyüşçüyə təqdim edilib. T.Orucovun silah yoldaşları adından Azərbaycanın Milli Qəhrəmanları Maşallah Abdullayev, Məhəmməd Həsənov, ziyalıların nümayəndəsi Namiq Məmmədov və digərləri çıxış edərək onu təbrik edib, bu gün də Ali Baş Komandanın əmrlərinə hazır olduqlarını vurğulayıblar.

Tədbirdə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Maşallah Abdullayevə isə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi (1918-2018)" Azərbaycan Respublikasının züleylə me-dalı təqdim edilib.

Ovqat

Qəhrəmanlar həmişə tarix yazırlar

İnsanların maraq dairəsindən heç vaxt uzaq düşməyən, daim onları özünə cəlb edən qəhrəmanlıq əsrləri yola salmış qos-qoca tarix üçün yenilik deyil. Daim maraq yetirdiyimiz tarixin səhifələri qanlı döyüş meydanlarında hüner göstərərək ad çıxarmış cəngavərlərin qəhrəmanlığı ilə doludur. Zaman-zaman müharibələr tarix olub, tarix kimi qəhrəmanlıqlara, qəhrəmanlara şahidlik edir. Yəqin ki, bundan sonra da dünya əzəldən nizamladığı axarı ilə davam edəcək. Qəhrəmanlıq adlandırdığımız köklü-köhmərli ağacdan yeni pöhrələr boy verəcək.

Qəhrəmanlar güclərini həmişə döyüş meydanlarında göstəriblər. Hünerləri ilə düşmənləri diz çökdürüblər. Meydanlar üz-üzə gələn güclərin sınaq yeri olub. Yaşanmış tarix dönə-dönə sübut edib ki, döyüş meydanları insanlara cəsəretlərini göstərmək üçün sanki bir səhnədir. Bu, çoxlarının düşündüyü kimi sadəcə bir teatr səhnəsi deyil, tarixin qan-

lı səhnəsidir. İnsanlara şöhrət gətirən, amma qan-qada və müharibələrlə dolu bir səhnə! Müharibə sözünü dilimizə gətirəndə gözlərimiz önünə insanların hakimiyyət, torpaq və vətəndə üstündə bir-birlərini al qana qərq etdikləri, ölüb öldürdükleri herb meydanları gəlir. Həmin anlarda elə bil möcüzə baş verir ki, sanki bir göz qırpmında keçmiş dönür, canlı-canlı tarixə bağlanırıq. Bir-birini üstələməyə can atan pəhləvanların hənirtilərini duyur, odlu nəfəslərini hiss edirik, şir kimi düşmən üzərinə atılan igidlərin qulaq batıran nərəsini, qılıncingiltisini, ox vıyılısını, at kiş-nərtisini və tufəng səsini, puləmyot şaqqılısını, top gurultusunu, tank nəriltisini eşidirik. Tarixin dərinliyindən gələn və bir-birinə həmahəng olan bu

səslər bizi qəhrəmanlığa, erməni qəsbkarları üzərində qələbələrə çağırır. Kəsilmək bilməyən həyəcan dolu hayqırıqlar, gurlayan səslər gücümüzü artırıdınca artırır. Bunlar təkce damarlarımızdan axan qanı coşdurmaqla kifayətlənmir, onlar həm də ovqatımıza ovqat qatır, böyük qələbələrə gədən yolların səmtini göstərir.

Tarix boyu qəhrəmanlar hələ sağ vaxtlarında ətraflarındakılar tərəfindən hörmətlə qarşılanıb. Dünyadan köçəndən sonra isə ehtiramla anılıb, hörmətlə yad ediliblər. Yəqin ki, bu gün aramızda qəhrəman olmaq, bu arzunun alovunda yanmayan, odunda qızınmayan kimsə tapılmaz.

Dünya binə olandan, ilk müharibələr, döyüşlər başlandıqdan insanları qan-qadadan

qorxub geri çəkilməyiblər. İgidliyin əlindən möhkəm-möhkəm yapışaraq qəhrəmanlıq göstərməyə susayıblar, ölümün gözünün içinə dik baxa-baxa qələbə qazanıblar. Qəhrəmanlığa can atmaq qələbə deməkdir, qəhrəmanlığa susamaq uğur deməkdir, qəhrəmanlığı arzulamaq tarixin səhifəsində əbədi iz qoymaq deməkdir. Qəhrəmanlar hünerləri ilə daim düşmən üzərində zəfər çalıb şərəflə dolu ömür yaşayıb, tarix yazıblar. Elə bir tarix ki, zaman-zaman onlara başucalıqı gətirib. Elə bir tarix ki, onunla yalnız fəxr edib qürur duymaq olar. Elə bir tarix ki, onları səhifələrində qoruyub saxlaya-saxlaya vəsf edəcəkdir. Elə bir tarix ki...

Ədəbiyyatın şah əsərlərindən sayılan və oxucu sevgisi

qazanan qəhrəmanlıq dastanları həmişə sirlə-sehirlə cazibəsi ilə bizi özünə çəkib. Dastanları mütaliə etdikcə özümüzü qəhrəmanların arasında hiss edirik, həyatımız boyu cəsərdə, hünerdə onlara oxşamaq istəyirik. Mütaliə boyunca əlçatmaz xeyallar qurur, qorxmadan döyüş meydanlarına atılır, insanları heyrət və rıqqətə gətirən qəhrəmanlıqlar göstərməyi arzulayıb. Bu anlarda sanki düşüncələrimiz əlimizdən tutub bizi tarixin səhifələrinə səyahətə aparır. Oxuduğumuz bu doyumsuz dastanlardan boy verən ulvi duyğular, bəşəri hisslər daim bizi igidliyə, cəsərdə səsleyir, can və qan bahasına başa gələn böyük qələbələrə ruhlandırır. İnsan doğuluşundan qəhrəmanlıq göstərməyə, xariqələr yaratmağa köklənir. Deməli, insan qürurla yaşamaq, qurub yaratmaq, döyüşlərdə qəhrəmanlıq göstərmək, el-obasını düşməndən qorumaq üçün doğulur.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Moskvada keçirilən "Katyuşa" festivalı uğur gətirdi

Azərbaycan musiqisi çoxəsrlik və zəngin tarixə malik uzun bir yol keçərək bu günümüzdə gəlib çıxıb. Qədim abidələrimizdə öz tarixini yaşadan musiqilərimiz mədəniyyət xəzinəmizin nadir sənət inciləridir. Qobustan, Gəmiqaya qaya rəsmlərində qədim Azərbaycan musiqisinin izləri qorunur. Bu gün Azərbaycan musiqisinin sədalari ölkəmizdən kənar böyük konsert salonlarından eşidilir. Bununla da xalqımız zəngin musiqi irsini geniş təbliğ etməklə, dünya klassik musiqisinin inkişafına əvəzsiz töhfələrini bəxş edir. Təsədüfi deyildir ki, Azərbaycan muğamu UNESCO-nun qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilib.

Dədə Qorqud boylarından boy atan hərbi, savaş musiqimiz, cəngimiz ordunu düşmən üzərində qələbəyə ruhlandırır. Bəli, musiqi ruhlandırır, musiqi coşdurur, musiqi qələbəyə səsləyir. Xalqımızın hərbi musiqi tarixində marşlar, hərbi mahnılar əsgəri döyüşə ruhlandırır əsas vasitələrdən sayılıb. Tarixi ənənə bu gün də davam etdirilir. Böyük Vətən müharibəsindən, Qarabağ savaşlarından doğulan qəhrəmanlıq, vətənpərvərlik mövzusu yeni-yeni hərbi musiqilərimi-

bi-musiqi festivalında respublikamızı Müdafiə Nazirliyinin Əlahiddə Nümunəvi Orkestrinin və Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin mahnı və rəqs ansamblının solistləri təmsil ediblər. Keçmiş SSRİ-nin beş respublikasının iştirak etdiyi hərbi-musiqi festivalı Böyük Vətən müharibəsində qələbənin 75 illiyinə həsr olunmuş XIV festival çərçivəsində təşkil olunmuşdu.

"Yaşasın Qələbə!" adı altında keçirilən müsabiqənin şərtlərinə uyğun olaraq, hərbi musiqiçilər-

Əməkdar incəsənət xadimi, dosent, polkovnik-leytenant Rüfət Axundzadə festival haqqında məlumat verdi. "Qeyd etdiyiniz kimi, XIV festival çərçivəsində təşkil olunan "Katyuşa" hərbi-musiqi festivalında solistlərimiz iki ildir ki, iştirak edirlər. Keçən il orkestrimizin solisti baş gizir Kənan Qədimov bu festivalda üçüncü yeri qazanmışdı. Bu il isə solistlərimiz Əməkdar artist gizir Səbinə Əsədova və baş gizir Kənan Qədimovun həm ayrılıqda, həm də duet şəklində ifa etdikləri mahnılar alqışlarla qarşılanıb. Onlar festival çərçivəsində keçirilən "Yaşasın Qələbə!" müsabiqəsində ikinci yeri qazanıblar. Müsabiqənin laureatı adını alaraq, diploma layiq görüldülər. Bu, Azərbaycan mədəniyyətinin hərbi-musiqi həyatında əlamətdar bir hadisədir. Əminəm ki, orkestrimizin solistləri gələcəkdə də belə festivallarda Vətənimizi layiqincə təmsil edəcəklər."

Əlahiddə Nümunəvi Orkestrin solistləri və müsabiqənin qalibləri gizir Səbinə Əsədova, baş gizir Kənan Qədimov Moskva şəhərində keçirilən "Katyuşa" hərbi-musiqi festivalı barədə təəssüratlarını "Azərbaycan Ordusu" qəzetinin oxucuları ilə bölüşdülər.

Səbinə Əsədova: "Biz Vətənimizi, Azərbaycanımızı təmsil etdik. Belə tədbirlərdə iştirakçı olmaq böyük şərəfdir. Müsabiqələrdə yüksək nəticələr göstərmək hər birimizdən böyük məsuliyyət tələb edir. Çox sevinirik. Ölkəmizi layiqincə təmsil edə bildik. Gələn il bundan da yüksək yerləri qazanacağıq. Onun üçün də öz üzərimizdə daha çox işləməliyik. Yeni yaradıcılıq axtarırlarında olmalıyıq. Məsuliyyət hissimizi daha da artırmalıyıq. Festivalda

şərtlərə uyğun olaraq hərbi vətənpərvərlik mahnıları, marşlar və klassik musiqilər də ifa etdik. Hər ölkə öz vətənpərvərlik mahnılarını ifa etdi. Finalda Kənanla Elza İbrahimovanın "Ey Vətən" hərbi vətənpərvərlik mahnısını duet oxuduq. Birgə çıxışımız alqışlarla qarşılandı. Festivalın final mərhələsində 1-ci yerə Belarus Respublikasının nümayəndələri layiq görüldü. 2-ci yerə Azərbaycanın, 3-cü yerə Qazaxıstan, Qırğızıstan, Türkmənistan respublikalarının nümayəndələri tutdular."

Kənan Qədimov: "Mən keçən il bu festivalda tək iştirak etmişdim. Bu il festivala Səbinə Əsədovayla birlikdə qatıldım. Festivalda

musiqiçilərlə əməkdaşlıq yaranır. Bu sahədə təcrübən artır. Festivalda yaddaqalan məqamlardan biri də odur ki, bizim hərbi musiqilərimizi, marşlarımızı iştirakçılar çox sevdilər. Hərbi musiqimiz müharibə şəraitində yaranır. Ona görə də hər birində yüksək yaradıcılıq nəfəsi duyulur və bu da musiqini daha effektiv edir. Özünə tamaşaçı rəğbətini qazandırır. Arzu edirəm ki, biz də tezliklə Azərbaycanımızın musiqi beşiyi olan Şuşamızda, Qarabağımızda Böyük Qələbəmizə həsr edilən mahnı festivalları keçirək."

Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin mahnı və rəqs ansamblının solistləri gizir Günay Qasimovanın və Mətləb Ağayevin də "Katyuşa" hərbi-musiqi festivalı çərçivəsində təşkil edilən konsertlərdəki çıxışları uğurlu olub. Onlar Böyük Vətən müharibəsində qazanılan qələbəyə, Vətənə həsr edilən mahnıları və milli hərbi marşlarımızı, dünya klassik musiqilərini böyük ustalıqla ifa ediblər. Hər iki solist hərbi-musiqi festivalında uğurlu çıxışlarına görə fəxri fərman, diplom, hədiyyələrlə mükafatlandırılıb.

Günay Qasimova: "Festival iştirakçıları ifa etdiyimiz hər bir musiqimizi böyük maraqla dinləyirdilər. Biz milli musiqilərimizi böyük səhnələrdə ifa edəndə qürur hissi keçiririk. Fikirləşirik ki, buradan Azərbaycan mədəniyyətinin hərbi musiqi ənənələrini ölkəmizdən kənar biz təbliğ edirik. Səhnəyə çıxanda çox

zin yaranmasına zəmin oldu. Müstəqil Azərbaycanın ordu quruculuğunda önəm kəsb edən hərbi musiqi ənənələrinin yaşadılması, inkişafı, daha da təkmilləşməsi prosesi Şəxsi Heyət Baş İdarəsinin Hərbi Orkestr xidmətinin reisi, Xalq artisti, professor, general-mayor Yusif Axundzadənin rəhbərliyi altında uğurla davam etdirilir.

Noyabrın əvvəllərində Moskva şəhərində keçirilən "Katyuşa" hər-

dən ibarət hər bir komanda vətənpərvərlik ruhunda bəstələnən, ordu, müharibə mövzusunda mahnılar, marşlar və klassik musiqilər ifa edib. Hərbi-musiqi festivalının final mərhələsi noyabrın 8-də başa çatıb. Yüksək nəticələr qazanan və festival çərçivəsində təşkil olunan konsert proqramlarında uğurlu çıxışlar edən hərbi musiqiçilərimiz Vətənə qayıdıblar.

Müdafiə Nazirliyinin Əlahiddə Nümunəvi Orkestrinin reisi,

lin əhəmiyyəti böyükdür. Müsabiqədə iştirakçı olan ölkələrin hərbi musiqiçiləri ilə yaxından tanış olmaq imkanı qazanırsan. Hərbi

həyəcanlı idik... Çıxışlarımız çox uğurlu alındı.

Lalə HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

22 noyabr 2019-cu il.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində snayper tüfənglərindən də istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 21 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası Noyembəryan rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə, İcəvan rayonunun Paravakar kəndində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Quşçu Ayırım kəndində və adsız yüksəkliklərdə, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonunun Zamanlı kəndində və adsız yüksəklik-

lərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Ağdam rayonunun işğal altında olan Tağıbəyli, Novruzlu, Mərzili, Füzuli rayonunun Aşağı Seyidəhmədli, Qorqan kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər və Ağdam rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

Hərbi qulluqçular uşaq evlərini ziyarət ediblər

Bir qrup hərbi qulluqçu Mingəçevir şəhər Mərkəzi xəstəxanasının Uşaq nevroloji sanatoriyasında və Şəki Qarışıq Tipli uşaq evində olublar.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, uşaq nevroloji sanatoriyasını ziyarət çərçivəsində hərbi qulluqçular xüsusi qayğıya ehtiyacı olan, eləcə də valideyn himayəsindən məhrum olan uşaqların problemləri ilə maraqlanıb, onlara sovgatlar təq-

dim ediblər.

Şəhid Aqşin Abdullayevin valideynlərinin iştirakı ilə Şəki Qarışıq Tipli uşaq evində keçirilən görüşdə isə A.Abdullayevlə eyni gündə doğulmuş uşaqlara ad günü münasibətilə diplom və hədiyyələr təqdim edilib.

Tədbirlər əyləncəli proqramla başa çatıb.

Bu kimi ziyarətlərin gələcəkdə də, xüsusilə əlil uşaqların ad günləri münasibətilə təşkil ediləcəyi planlaşdırılır.

“Ermənistanın faşist ideologiyası, etnik təmizləmə və dövlət terrorizmi siyasəti”

Elmi araşdırmalar beynəlxalq terrorizmin tərkib hissəsi olan erməni terrorunun tarixinin 100 ildən çox olduğunu göstərir. Erməni millətçiləri XIX əsrin sonunda - 1885-ci ildə Marseldə "Armenakan", 1887-ci ildə Cenevrədə "Hnçaq", 1890-cı ildə isə Tiflisdə "Daşnaksütyun" partiyalarını yaratdılar. Bundan sonra ermənilərin "Böyük Ermənistan" yaratmaq iddiaları yeni mərhələyə qədəm qoydu. Erməni terror təşkilatları bu planı həyata keçirmək üçün siyasi terror aksiyalarından geniş istifadə edilməsini program sənədlərində başlıca vasitə kimi nəzərdə tutmuşlar. Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının professoru, siyasi elmlər doktoru, "Azərbaycan Respublikası Dağlıq Qarabağ Bölgəsinin Azərbaycanlı İcması" İctimai Birliyinin sədr müavini Elçin Əhmədov deyib.

O bildirib: "Erməni millətçilərinin ən aparıcı təşkilatı hesab edilən "Daşnaksütyun" - erməni federativ inqilab partiyasının əsas qayəsi Azərbaycanın Qarabağ, Naxçıvan və Türkiyənin Anadolu torpaqlarında "Böyük Ermənistan" dövləti qurmaqdır. 1892-ci ildə Tiflisdə ilk qurultayını keçirən "Daşnaksütyun" türklərə qarşı sui-qəsdlərin təşkil olunması barədə qərar çıxarmışdır.

"Daşnaksütyun" partiyasının keçirdiyi terror aksiyası "Nemezis" əməliyyatı adlanır. 1919-cu ilin oktyabrında "Daşnaksütyun" partiyası İrəvanda keçirdiyi IX qurultayda "Nemezis" intiqamçı terror hərəkatına başlamaq haqqında qərar vermişdir. Armen Qaronun rəhbərlik etdiyi "Nemezis" in siyahısına Türkiyənin və Azərbaycanın 650 dövlət xadiminin və ziyalısının adları salınmışdır. Ayrı-ayrı ölkələrdə fəaliyyət göstərən 3-5 nəfərlik terrorçu qrupların məqsədi adları siyahıda olan şəxsləri axtarıb taparaq qətlə yetirmək idi. Həmin dövrdə Türkiyə və Azərbaycanın dövlət xadimləri, ziyalları "Daşnaksütyun" partiyasının "Nemezis" terror hərəkatının hədəfinə çevrilmişdilər.

Belə ki, 1920-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Nazirlər Şurasının sədri Nəsim bəy Yusifbəyli, parlamentin sədri Həsən bəy Ağayev Tiflis şəhərində ermənilər tərəfindən qətlə yetirilmişlər. Həmin ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin xarici işlər naziri Fətəli xan Xoyski Tiflis şəhərində erməni terrorçularını tərəfindən qətlə yetirilmişdir.

1921-ci il martın 15-də Osmanlı imperiyasının daxili işlər naziri Tələt paşanı Berlində qətlə yetirmiş Soqomon Teyleryan yaxalansa da, sonradan Berlin məhkəməsi ona bəraət vermişdir. Bir qədər sonra isə, iyulun 18-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Daxili İşlər naziri Behbud xan Cavanşir Türkiyənin İstanbul şəhərində "Daşnaksütyun" partiyasının üzvü Misak Torlakyan tərəfindən qətlə yetirilmiş, lakin həmin dövrdə İstanbul şəhərini nəzarətə götürmüş İngilərə qoşunlarının hərbi məhkəməsi tərəfindən ruhi xəstə adı ilə qətlə bəraət verilmişdir. Bu terror aktlarının davamı olaraq 1922-ci il avqustun 4-də ermənilər tərəfindən Osmanlı imperiyasının hərbi naziri Ənvər paşa Əfqanıstan yaxınlığında, həmin il iyulun 25-də isə Tiflis şəhərində Camal paşa və onun müavini erməni terrorçuları Petros Ter-Poqosyan və Artaşes Gevorkyan tərəfindən qətlə yetirilmişdir.

XX əsrin ikinci yarısında "Daşnaksütyun" partiyası tərəfindən bir sıra terror qrupları yaradıldı.

Ötən əsrin 60-70-ci illərində erməni terror təşkilatlarının fəaliyyəti daha da genişləndi. Belə ki, 1975-ci ildə yaradılan "Ermənistanın azadlığı uğrunda gizli erməni ordusu" (ASALA) adlı təşkilat həmin dövrdən başlayaraq Türkiyədə və Avropa ölkələrində bir sıra terror aktları törətmiş ki, nəticədə günahsız insanlar erməni terrorizminin qurbanı olmuşlar.

Erməni terror təşkilatları ötən əsrin 70-80-ci illərində bütün dünyada türk diplomatlarına, 90-cı illərin əvvəllərində isə Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsində və Ermənistanla sərhəd bölgələrində azərbaycanlılara qarşı genişmiqyaslı terror aktları həyata keçirmişlər. Bununla yanaşı, 1981-ci ildə Fransada yaşayan erməni gəncləri tərəfindən yaradılmış "Orli qrupu" 1987-ci ilədək dünyanın müxtəlif hava limanlarında 10-dan artıq terror aktı törətmişdir. Avropanın bir çox ölkələrində fəaliyyət göstərən "İsveçrə qrupu" Fransa, İtaliya və Yunanıstanda həyata keçirilmiş 4 terror aktının məsuliyyətini öz üzərinə götürmüşdür.

XX əsrin 80-ci illərinin ikinci yarısında ermənilər özlərinin xaricdəki himayədarlarının köməyi ilə "Böyük Ermənistan" ideyasını həyata keçirmək üçün aşkarlıq və demokratiyadan istifadə edərək yəniden Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinə dair ərazi iddiaları irəli sürdülər. SSRİ-nin süqutu ərəfəsində Ermənistan silahlı qüvvələri xaricdən gətirilmiş terror qrupları ilə birgə Dağlıq Qarabağdan 50 min, eləcə də Ermənistandan 250 mindən artıq azərbaycanlıyı soyqırımı və təcavüzə məruz qoyaraq tarixən yaşadığı torpaqlardan didərgin salmışlar.

Həmin illərdə Moskva-Bakı səmisi qatarlarında, Tbilisi-Bakı, Tbilisi-Ağdam, Ağdam-Şuşa, Ağdam-Xocalı marşrutları üzrə avtomobillərdə törədilən terror aktları nəticəsində yüzlərlə azərbaycanlının həyatına son qoyuldu. Minlərlə azərbaycanlı keçmiş SSRİ-nin hakim dairələri tərəfindən himayə edilən ermənilərin işğalçılıq siyasətinin qurbanı oldu. Belə ki, 1991-ci ilin iyun-dekabr aylarında erməni silahlı qüvvələrinin Xocavəndin Qaradağlı və Əskəran rayonunun Meşəli kəndinə hücumu nəticəsində 12 nəfər öldürüldü, 15 nəfər isə yaralandı. Bu dövrdə Şuşa-Cəmilli, Şuşa-Mingəçevir, Ağdam-Xocavənd, Ağdam-Qaradağlı və Ağdam-Şuşa, Laçın-Şuşa avtobuslarının erməni silahlı qüvvələri tərəfindən atəşə tutulması və terror aktları nəticəsində 17 nəfər həlak oldu, 90 nəfərə qədər azərbaycanlı yaralandı.

lən terror aktları nəticəsində 27 nəfər həlak olmuş, 91 nəfər yaralanmışdır;

- hava nəqliyyatında törədilmiş terror aktları nəticəsində 104 nəfər həlak olmuşdur;

- yaşayış məntəqələrində və mülki obyektlərdə törədilmiş terror aktları nəticəsində 881 nəfər həlak olmuş, 1239 nəfər yaralanmışdır;

- mülki və dövlət obyektlərinə qarşı törədilmiş terror aktları nəticəsində 10 nəfər həlak olmuş, 30 nəfər yaralanmışdır;

- səmisi daşıyan dəniz bərəsində törədilmiş terror aktı nəticəsində 25 nəfər həlak olmuş, 88 nəfər yaralanmışdır.

Minlərlə insanın tələfatı ilə nəticələnən bu terror aktlarından sonra müxtəlif bəhanələrlə azadlığa buraxılan məşhur terrorçular beynəlxalq terrorizmə qarşı mübarizə aparılan müasir dövrdə çox rahat şəraitdə yaşayırlar və Ermənistan Respublikası davamlı olaraq dövlət terrorizmi siyasəti yürüdərək onları himayə edir.

Ermənistan dövlətinin və erməni diasporunun maliyyə, eləcə də təşkilatı yardımı ilə dünyanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən erməni terrorçu təşkilatlarının Azərbaycana qarşı həyata keçirdikləri terror aktları 1980-ci illərin ikinci yarısından başlayaraq ardıcıl xarakter almışdır. Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsi və onun ətrafındakı 7 rayonun işğalı zamanı kütləvi vahimə yaratmaq, çoxlu insan tələfatına nail olmaq məqsədilə Ermənistanın xüsusi xidmət orqanları hətta hərbi əməliyyatların getdiyi ərazilərdən xeyli uzaqda, dinc azərbaycanlı əhalisinin yaşadığı məntəqələrdə terror aktları təşkil etmiş, nəticədə minlərlə günahsız insan həlak olmuşdur.

Son illərdə Ermənistanın mərkəzində və digər bölgələrində faşist Almaniyasının SS birləşmələrinin generalları - "Njde" ləqəbli Qaregin Ter-Arutunyan və "Dro" ləqəbli Drasmat Kanayanın heykəllərinin qoyulması da faşizmə olan rəğbət bariz nümunəsidir. 2016-cı il mayın 28-də Ermənistan rəhbərliyinin bilavasitə iştirakı ilə şəhərin mərkəzində nasist Njdenin heykəli açıldı. Bununla yanaşı, ermənilərin faşizm təbliğatı təkə Ermənistanla məhdudlaşmır. Rusiyadakı erməni icması hər il Njdenin Vladimirdəki qəbrini nümayişkarane şəkildə ziyarət edir, erməni faşist yad edirlər. Hətta, 2013-cü ildə Ermənistanda çəkilmiş "Qaregin Njde" filmi Rusiyada da nümayiş etdirilmişdir. Ancaq bu "qəhrəman"ların alman nasistləri ilə sıx əlaqələri haqqında danılmaz faktlar xarici ölkələrin arxivlərində, həmçinin Rusiyanın özündə də kifayət qədərdir.

Bununla yanaşı, qeyd etmək lazımdır ki, 1918-1920-ci illərdə Azərbaycanın tarixi torpaqları olan Naxçıvan, Zəngəzur və Qarabağda Njde və digər erməni terrorçuları azərbaycanlı əhalini kütləvi şəkildə qırmaqla məşğul olmuşlar. Daha sonra isə İkinci Dünya müharibəsində almanların işğal etdikləri torpaqlarda milliyətindən asılı olmayaraq əsirlərə qarşı amansız qəddarlıqları ilə fərqlənən, Üçüncü Reyxə xidmətləri ilə fəxr etdiklərini bildiren həmin generallara abidə ucaltmaqla, Ermənistan hakimiyyəti antisemitizm ideologiyasını həyata keçirərək, bu gün də irqçi

neonasist ideologiyasını davam etdirir.

2019-cu il oktyabrın 11-də Türkmənistanın paytaxtı Aşqabad şəhərində MDB Dövlət Başçılı Şurasının məhdud tərkibdə iclasında çıxış edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev işğalçı Ermənistanın faşist ideologiyasını dövlət siyasətinə çevirdiyini diqqətə çatdıraraq bir daha dünyaya bəyan etdi: "Təəssüf ki, MDB məkanında, xüsusən Ermənistanda belə hallar baş verir. Orada əvvəlki hakimiyyət Yerevanın mərkəzində faşist cəlladı və satqın Qaregin Njde ləqəbi ilə alman faşistlərinə xidmət etmiş Qaregin Ter-Arutunyan heykəli qoyub. MDB ölkələrindən olan müharibə veteranlarının böyük bir qrupu Ermənistanın əvvəlki rəhbərliyinin bu həyasız addımına qarşı dəfələrlə etirazını bildirib".

Prezident İlham Əliyev tutarlı faktlara əsaslanaraq təcavüzkar Ermənistanın faşist ideologiyasını ifşa edərək bildirdi ki, Rusiya Federasiyasının Müdafiə naziri Sergey Şoyqunun sədrliyi ilə Müdafiə Nazirliyinin baş redaksiya heyəti tərəfindən nəşr edilmiş 12 cildlik "1941-1945-ci illərin Böyük Vətən müharibəsi" ensiklopediyasının "Böyük Vətən müharibəsi illərində gizli müharibə, kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat" adlı VI cildində dərc edilmiş "Müharibənin son dövründə hərbi əks-kəşfiyyatın fəaliyyəti" adlı məqalədə deyilir: "Əks-kəşfiyyatçılar 114-cü Dromedar oberqrupu barəsində agentura işi çərçivəsində daşnak ordusunun keçmiş generalı, almanların yanında Njde ləqəbi ilə xidmət etmiş müharibə Ter-Arutunyanı aşkar edib və həbsə alıblar. Böyük Vətən müharibəsi illərində o, Bolqarıstan ərazisində milliyətçə erməni olan 30-dan çox agent cəlb edib, onların təxribat hazırlığında və pozucu fəaliyyət üçün Qızıl Ordunun arxa cəbhəsinə atılmasında iştirak edib. SMERŞ qrupunun əməkdaşları tərəfindən 17 təxribatçı saxlanılıb, qalanları barədə axtarış elan edilib. Njde həm də Avropanın yəhudi əhalisinə qarşı Holokostda iştirak edib. 1942-ci ildə o, Sovet İttifaqına qarşı döyüşən erməni legionu təşkil edib. Njdenin əsas şüarı belə idi: "Almaniya uğrunda həlak olan Ermənistan uğrunda həlak olur".

Bütün bunlar onu söyləməyə əsas verir ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "Valday" Beynəlxalq Diskussiya Klubunun toplantısında, eləcə də MDB Dövlət Başçılı Şurasının məhdud tərkibdə iclasında çıxışı zamanı Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı Ermənistan rəhbərliyi tərəfindən səsləndirilən və tarixi reallıqları, münaqişənin əsl mahiyyətini əks etdirməyən bəzi fikirlərə və əsassız iddialara tam aydın və konkret şəkildə cavab verdi. Bununla da dövlətimizin başçısı Ermənistanın işğalçılıq siyasəti və faşist ideologiyası yürütdüyünü bir daha bəyan edərək Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi tanındığını dünya birliyinin diqqətinə çatdırdı və qeyd etdi ki, Ermənistanla özünü cəzasızlıq şəraitində hiss etməsinə imkan verməməli, Ermənistan rəsmilərinin Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünü kobud surətdə pozan hüquqazidd addımlarını pisləməli, onun qarşısını almalıdır.

Yeniyetmələr çağırış yaşına çatır. Çağırışçılar hərbi xidmətə başlayır. Müxtəlif rayonlarda boya-başa çatanların ömür yolu beləcə qoşalaşır. Bu qoşalaşma müqəddəs bir niyyətə görə müqəddəs bir vəzifənin yerinə yetirilməsi ilə bağlıdır. Bu müqəddəslik Vətəndir. Gənc əsgərlər birlikdə Hərbi andı içir, yəni, müqəddəsliyə sədaqətlə xidmət edəcəklərinə ictimaiyyətin, valideynlərin, hərbi hissənin zabitlərinin iştirakıyla keçirilən təntənəli and içmə mərasimində söz verirlər. Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı kimi: "Mən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı...", - deyərək and içirlər. Vətəndaşlıq kəlməsi onların ürəyinin təpərinə, gözlərinin nuruna dönür o anlarda.

Hamısı həyəcan keçirir. Hamısının həyəcanı tez sovuşur.

Gənc əsgərin əli dost əlində isinir. Hərbi Nizamnamələri birlikdə öyrənirlər, zabitlərin öyrətdiklərini birlikdə mənimsəyirlər. Kiçik komandirin nəzarəti ilə Sıra Nizamnaməsinin təlimlərini, tələblərini birlikdə mənşə edirlər. Silahların atış xüsusiyyətlərini də birlikdə öyrənirlər. Hərden bir-birinə kömək də edirlər. Asudə vaxtlarda daha yaxından tanıyırlar bir-birini, söhbətləşsə-söhbətləşsə ürəkdən ürəyə yol düşür. Bunlar gənc əsgərlər arasında dostluq münasibətlərinin başlanğıcı olur. Hərden döyüş növbətçiliyinə də bir gedirlər, yəni, Vətəni birlikdə qoruyurlar. Bu məqamlar onların ömrünə yazılır.

Asudə vaxtlarda əsgərlər müxtəlif mövzularda söhbətləşirlər. Nədən danışır əsgərlər? - Vətəndən, torpaqdan, hərbi xidmətdən, ailələrindən, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda gedəcək döyüşlərdən, o döyüşlərdə iştirak etmək istəyindən...

Əsgərlər nədən danışır? danışıqlar, söhbət səmimi olur. Bir dəfə belə söhbətlərdən birini eşitmişdim - bizdən on-on beş addım aralıdaydılar. Əsgərlərdən biri xalq şairi Məmməd Arazın "Vətən mənə oğul desə, nə dedim...", - misrasını xatırlatmışdı:

- Hərəmiz bir ailədən gəlmişik. Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Çingiz Qurbanovun adını daşıyan postda atası oğlunun bəreləyinə baxanda dedi-yi kəlmələri heç zaman unutmamam: "Mənim oğ-

Əsgər dostluğu

"Bir ömürdə neçə ömür yaşadıırıq biz"

lum idin, oğul, indi Vətənin oğlusan". Yəni, elə xidmət etməliyik ki, təkə ata-anamızın deyil, həm də Vətənin oğlu ola bilək...

Belə gözəl düşüncəyə görə əsgəri bağrıma basardım - bu ara onu çağırırdılar, tələsik uzaqlaşdı...

Mənə elə gəlir ki, əsgərlərin bütün söhbətlərində bu məqama toxunulur...

Əsgər əsgər dostuyla nədən danışır? - həm də əsgər dostluğundan. Gələcəkdə bu münasibəti necə davam etdirəcəklərindən birçə kəlmə də söz açmırlar, ancaq söhbətin mahiyyəti bu münasibətin son nəfəsəncə davam edəcəyini ifadə edir.

Bir dəfə səngərdə əsgərlərlə söhbətləşirdik. Onda əsgərlərdən biri bir qədər duyğusalıqla demişdi:

- Atam həmişə hərbi xidmətindən, əsgər dostluğundan, əsgər dostlarından danışardı. Deyərdi ki, hər kəs qaradaşıyla günün müəyyən hissəsini bir yerdə olur, hərbi xidmətdə əsgər əsgər dostuyla bütün sutkanı. Yəni, əsgər əsgər dostuyla daha sıx münasibətə malikdir. Atamın söhbətlərindən anlaşırdım ki, əsgər yoldaşlığı əsgər dostluğunun başlanğıcıdır. Başlanğıcı səmimi olan münasibət səmimiyyətlə davam etdirilir və nəticədə səmimi dostluğa çevrilir...

Bu söhbəti bir neçə səngərdə xatırlatmışdım. Hər dəfə də əsgərlər bu söhbətin sonluğunda həmfikir olmuşdular - səmimi yoldaşlıq səmimi dostluğun başlanğıcıdır. Bakı Dövlət Universitetinin məzunu olmuş əsgər Tahir Əhmədov bir beyt demişdi:

**Yaxşı dost arzulayan
Yaxşı dost olmalıdır.**

Bu misranın ifadə etdiyi fikir səngərdə o qədər də uzun çəkməyən müzakirəyə səbəb oldu. Ən çox

diqqəti çəkən məqam "Necə dostu yaxşı dost deyilməlidir?" fikri oldu. Zabit Rüstəm Məmmədov deyilən fikirləri Yunus Əmrənin bir misrasıyla ümumiləşdirdi:

**Bir mən də var
məndə məndən içəri...**

Yəni, yaxşı dost sənin ürəyində, qəlbində yaşatdığı dostdu və bu, həm də qarşılıqlı olmalıdır...

Ön xətdə xidmət edən İzzət Məmmədovla Qəhrəman Məmmədov əvvəlcə əsgər yoldaşı olublar, sonra bu münasibət yoldaşlığa, səmimiyyətə, qarşılıqlı ehtiram bu münasibəti dostluğa çevirib. Əsgər dostluğudu bu dostluq. Hər ikisi nümunəvi xidmət edir, hər ikisi Böyük Qələbənin əsgəri olmaq istəyir.

Əsgər İzzət Məmmədov belə dedi:

- Hər əsgərin yaxın yoldaşları olur, yaxın yoldaşlar sırasındakı dostları. Mən yaxın dost ifadəsini qəbul etmirəm. Dost dostdu. Yaxın dost deyilsə, uzaq dost da deyilməlidir. Bu isə mümkün deyil. Uzaq dost olmur. Qəhrəmanla əsgər yoldaşı olmuşuq. Bizi hansı xüsusiyyətlər dostlaşdırdı, bilmirəm. Onu bilirəm ki, Qəhrəman mənim dostumdur və son nəfəsəncə də dostum olacaq...

Əsgər Qəhrəman Məmmədov hərbi xidmətin ilk aylarını xatırladaraq dedi:

- Xidmətə başlayanda ilk tanışlığın da sonrakı münasibətə təsiri olur. Mən İzzətlə ilk tanışlıqda hiss etdim ki, xasiyyətimdə, xarakterimizdə oxşar cəhətlər var və bu oxşar cəhətlər bizim aramızda səmimi yoldaşlıq yaratdı. Bu yoldaşlıq dostluq oldu. Mən həm də belə bir əsgərlə dostluqdan qürur duyuram.

Əsgərlər onu da dedi-

lər ki, asudə vaxtlarda söhbətləşəndə, müəyyən mənada, bir-birindən nəyisə öyrənirlər də.

- Orta məktəbdə oxuyanda ədəbiyyat müəllimimizdən bir kəlam eşitmişdim: Dost ikinci mən deməkdir. Mən özümə ikinci mən bildiyim əsgər dostumla asudə vaxtlarda ən çox Vətəndən danışırıq. 2016-cı ilin Aprel döyüşlərindən danışırıq, Azərbaycan Ordusunun yaranmasının və Bakının işğaldan azad edilməsinin 100 illiyinə həsr olunmuş paradlardan danışırıq. Hərbi hissələrdə yarıdan yüksək şəraitdən danışırıq. Torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsindən danışırıq. Qəzetinizdə bir məqalə dərc olunmuşdu: "Səngərləri sərhədlərə köçürəcəyik." Bu məqalənin mahiyyətindən danışırıq, həmin prosesin iştirakçısı olmaq istəyimizdən danışırıq...

"Səngərləri sərhədlərə köçürəcəyik" məqaləsi Azərbaycan əsgərinin amalının ifadəsi idi. Bu amalın başqa hərbi hissələrdə də böyük sevgilərlə yaşadılması şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığının yüksək səviyyədə olduğunu təsdiq edir. Fikrimi bildirəndə zabit məmnunluqla gülümsəndi:

- Azərbaycan əsgəri bu amalla xidmət etdiyi üçün güclüdür. Mən də bu əsgərlərlə qürurlanıram. Əminəm ki, bu qürur yaşarı qürurdur.

Zabitin əsgərlərə ehtiramı mənə bir həqiqəti yəni yaşatdı: əsgərinin sevmə zabit də güclüdür; Azərbaycan Ordusu güclü zabitlərin, güclü əsgərlərin ordusudur. Bu gücün başlanğıcı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin orduya göstərdiyi diqqət və qayğıdır, 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində qazanılan qələbədir, Azərbaycan Ordusunun yaranmasının və Bakının işğaldan azad edilməsinin 100 illiyinə həsr olunmuş paradların möhtəşəmliyinin təəssüratlarıdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin dedi-yi bir fikri xatırladıq: "Azərbaycan güclü dövlətdir və onun güclü ordusu vardır".

Bu əsgərlərlə söhbət hamımıza könül xoşluğu verdi. Hər ikisi ilə bir əminliklə səmimi sağılaşdıq: Bu dostluğa zəval olmayacaq. Onu İzzət də, Qəhrəman da mərdliklə yaşadacaqlar...

...Əsgər dostluğu müqəddəs bir borcun yerinə yetirilməsiylə bağlı olduğu üçün müqəddəs tutulur. Ona görə ömür bu münasibətlərlə daha da ülviləşir. Əsgər İzzət Məmmədovla əsgər Qəhrəman Məmmədov əsgər dostluğunu böyük ehtiramla, böyük sevgilərlə yaşadacaqlar. Həm də həşəd aparılacaq bir dostluq kimi...

Mənə belə gəlir ki, siz bir ömürdə iki ömür yaşadırsınız. Səhv etmirəm ki?, - deyirəm.

- Xeyr, səhv etmirsiniz, - İzzət də, Qəhrəman da belə dedi...

**Rəşid HÜSEYNOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

ABŞ hərbi təyyarəsi Pakistanın hava məkanını pozmağa cəhd edib

Noyabrın 20-də Amerika Birləşmiş Ştatlarına məxsus hərbi təyyarəsi Pakistanın hava məkanını pozmağa cəhd edib.

Ölkənin hava məkanına daxil olmaq istəyən ABŞ-ın hərbi təyyarəsi geri qaytarılıb. Məlumatda bildirilir ki, müvafiq icazə və kod olmadan təyyarə Kəraçi istiqamətindən ölkə ərazisinə girmək istəyərkən xəbərdarlıq alıb və bundan sonra geri qayıtmağa məcbur olub.

ABŞ tərəfi hələlik hadisəni şərh etməyib.

Hindistanda musson mövsümündə 2400-ə yaxın insan həlak olub

Hindistanda bu ilin musson mövsümündə azı 2391 nəfər həlak olub, 800 mindən çox ev zədələnib.

Bundan başqa, mövsüm ərzində 15,7 mindən çox iribuynuzlu mal-qara tələf olub, daşqınlar, leysan yağışlar və torpaq sürüşmələri səbəbindən 6,4 milyon hektar əkin sahəsinə zərər dəyib.

Bu barədə ölkənin daxili işlər naziri Nityanand Raj parlamentin sorğusuna cavabında bildirib.

İyunun axırlarında Cənubi Asiyaya son on ilin ən güclü mussonu gəlib. Yağışlar mövsümü adətə üzrə sentyabrda başa çatmayıb və oktyabrda da davam edib. Leysan yağışlar ölkənin müxtəlif regionlarında daşqınlara, nəqliyyat əlaqəsində problemlərə, binaların dağılmasına, çoxsaylı bədbəxt hadisələrə səbəb olub.

Təbii fəlakətin nəticələrinin aradan qaldırılmasına cəlb olunan 176 xüsusi qrup daşqın zonalarından 99 minə yaxın insanı xilas edib, 24 min nəfərə tibbi xidmət göstərilib.

Türkiyənin hava qüvvələrinin keçirdiyi əməliyyatlar nəticəsində 1144 terrorçu zərərsizləşdirilib

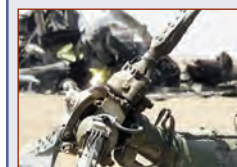
Türkiyənin hava qüvvələrinin keçirdiyi əməliyyatlar nəticəsində indiyədək ümumilikdə 1144 terrorçu zərərsizləşdirilib.

Bu barədə Türkiyənin Daxili İşlər naziri Süleyman Soylu məlumat verib.

Nazir bildirib ki, 2018-ci ildə zərərsizləşdirilən terrorçuların sayı 363 nəfərdir. Son 10 ay ərzində danışıqlar yolu ilə 289 terrorçu təslim olub. Bu ilin noyabr ayında FETÖ terror təşkilatı ilə əməkdaşlıqda şübhəli bilinən 559 min 64 nəfər barəsində müvafiq tədbirlər görüldü. Bu səbəbdən saxlanılan 261 min 700 nəfərdən 91 min 287-si həbs edildi. 2016-2019-cu illər ərzində Türkiyə ərazisində ümumilikdə 1058 İŞİD terrorçusu zərərsizləşdirilib. Türk Silahlı Qüvvələri tərəfindən Türkiyə sərhədlərindən kənarada terror təşkilatlarına qarşı aparılan əməliyyatların nəticəsi olaraq 368 min 217 suriyalı vətəninə qayıdıb.

Əfqanıstanda helikopter qəzasında azı iki Amerika əsgəri həlak olub

Əfqanıstanda helikopter qəzasında azı iki Amerika əsgəri həlak olub. Məlumatı NATO-nun Əfqanıstanda Dəstək Missiyasının qərargahı yayıb.

Hərbi helikopterin qəzaya uğramasının dəqiq səbəbi araşdırılır. Eyni zamanda, qərargahın məlumatında deyilir ki, "ilkən araşdırmalar helikopterin düşməsinin düşmənin hücumu nəticəsində olmadığını" göstərib.

ABŞ-ın Müdafiə Siyasəti Departamentindən verilən məlumata görə, helikopterdə həlak olan hərbiçilərin adları 24 saat müddətində elan ediləcək.

**AZƏRTAC-ın
materialları əsasında**

İlham Qazaxlı**Vətən**

Qucağında göz açdığım,
Məskənim, yurdumdu Vətən...
Gözlerimdə həyat eşqi,
Sinəmdə odumdu Vətən.

Saf eşqim, saf məhəbbətim,
Ülviyyətim, səadətım,
Məfkurəm, ulvi niyyətim,
Müqəddəs andımdı Vətən.

Damarımda axan qanımla,
Təmiz məslək, pak vicdanım,
Hissim, duyğum, ruhum, canım,
Qolum-qanadımdı Vətən.

Heysiyyətim, ləyaqətim,
Ucalığım, şan-şöhrətim,
Şərəfim, arım, qeyrətim,
Qürurum, adımdı Vətən.

Məqsəd, arzu diləyimdirdi,
Vuran nəbzim, ürəyimdirdi,
Ruzim-duzum, çərəyimdirdi,
Ləzzətim, dadımdı Vətən.

Odum, közüm, atəşimdirdi,
Əbədiyyət Güneşimdirdi,
Zirvəyə yüksəlişimdirdi,
Kamım, muradımdı Vətən.

Qəzənfər Məsimoğlu**Təbiət**

Mamırlı qayalar çimər yağışda,
Yenə xınalar əlin, təbiət.
Qoruyar ismətin ögey baxışdan,
Duvaqlı, yaşmaqlı gəlin təbiət.

Şimşəklər bağırını doğrayar, kəsər,
Qalmaz şaqqıldından bir səs, bir əsər.
Əsər, incə əlli küləklər, əsər,
Darınar qız kimi telin, təbiət.

Buludlar ayrılar doğma tağından,
Al günəş boylanar bəy otağından,
Bəzənər hər tərəf göy qurşağından,
Bağlanar o incə belin, təbiət.

Dərələrdə qıvrım iz açar sellər,
Qırx incə boğazlar, qırx incə bellər,
Oxuyar bülbüllər, oyanar güllər,
Açırlar körpətek dilin, təbiət.

İlham İnam**Cocuq Mərcanlıya
qayıdır köçüm**

Yoxdur sevincimin həddi-hüdudu,
Qaçqınlıq adını adımdan silin.
Necə də şirindir doğmalıq adı,
Bizi bu dünyanın xoşbəxti bilin.
Cocuq Mərcanlıya qayıdır köçüm.

Bir baxın, varlığın başqa haldadır,
Torpağı gözüme elə tərəcəm.
İllərdir o elin gözü yoldadır,
Ağacı öpəcəm, daşı öpəcəm.
Cocuq Mərcanlıya qayıdır köçüm.

Küsmüş məzarlarla barışacağam,
Ruhlar da özünü həlak edəcək.
Bir dünya sevince qarışacağam,
Kədər ilim-ilim itib gedəcək,
Cocuq Mərcanlıya qayıdır köçüm.

Divar tanıyarmı, yadırgamayıb,
Babamın köhnəmiş tufəngini də.
Deyirəm unutmam, burda qoymayın
Nənəmin mis rəngli səhəngini də,
Cocuq Mərcanlıya qayıdır köçüm.

Uşaqlar dağ ilə dərə görəcək,
Həyətdə, qapıda salacaq şuluq.
Ordum qələbədən müjdə verəcək,
Böyük qayıdışın qaranquşuyuq,
Cocuq Mərcanlıya qayıdır köçüm.

Könlüm şeir istəyir**Şeir könlü
söhbətidi**

Şeirnin aşladığı duyğular düşüncələrə daha tez hopur, bəzən oxuyanın həyat fəlsəfəsini də təkmilləşdirir. Hansı mövzuda yazılmasından asılı olmayaraq şeir bədii yükün miqdarında ovcət yaratmağa qadirdir.

Hər şairin öz üslubu, bu və ya digər mövzuya öz poetik münasibəti var; hər şeir bir ürəyin oxucusuyla fərdi mükəlləməsidir. "Könlüm şeir istəyir" rubrikasında təqdim edilən şeirlər bu müxtəlifliyi eyniləşdirir; şeir könlü söhbətidi.

"Azərbaycan Ordusu"**Mehman Göytəpəli****Yuxumun qapısını
açıq saxladım**

Hayana baxıram ordasan, orda
Çiçəyə, çəməne, güle dönmüsən.
Sanki zərrələri bütün dünyaya,
Bütün yer üzünə səpələnmişən.

O eşqin alovu, o eşqin odu,
Hələ çıxmıyıbdı canımdan, hələ.
Sənin tərəvətdə, sənin biçimdə,
Bir gözəl keçməyib yanımdan hələ.

Səsinə çayların zümzüməsindən,
Ətrini yellərdən alıb qoxladım.
Bu gecə yanıma gələrsən deyə,
Yuxumun qapısını açıq saxladım.

Çiçəklə oynayan o qız

Çiçəklə oynayan o qıza bir bax,
Bir zaman xəyaldı, gerçəyə dönüb...
Elə bürünübdü al çiçəklərə,
Özü də gül olub, çiçəyə dönüb...

De, necə ovudum bu gülü, Allah?!,
Düşüb qapanımmı ayaqlarına?!
İlahi, bu çiçək necə bənzeyir
Küseyən o qızın dodaqlarına...

Onu ürəyimə zərlə yazmışam,
Siline bilməsin, qopa bilməsin.
Qoymuşam qəlbimin dərin yerində
Ki, ölüm gələndə tapa bilməsin....

İsmayıl İmanzadə**QIZ**

Kölgə kimi harayasa çəkildi,
Damlı-damlı gözlerimdən töküldü.
Rəngi solğun xatirəydi, şəkildi
Həsretimdə göyərən qız, bitən qız.

Ocaq idim, isinmədi közüme,
Ha səslədim bənd olmadı sözüme.
Xəyalında gülümsəyib üzümə
Gözlerimin qabağında öten qız...

Mən bir yorğun yolçu idim, sən çapar,
Çıxıb getdin... saçlarıma yağdı qar.
Gözlerimdə közün qalıb, gəl apar
Ay illərin zülmətində itən qız.

Ramiz Qusarcaylı**A bənövşəm mənim**

O nə boylanışdı, dolmusan yenə,
A bənövşəm mənim, süsənəm mənim.
Özü bu dünyanı sevdirib mənə
Özü bu dünyadan küsənəm mənim.

Gör bulaq dərəyə nə dil açdırıb,
Tənha daşlara da könül açdırıb,
Həsreti gözümdə gül-gül açdırıb
Qönçə dodağını büzənəm mənim.

Gecələr rəng alır qara telindən,
Dara mənsizliyi, dara, telindən.
Düşüb ürəyimə yara telindən
Tel-tel ürəyimi üzənəm mənim.

Dərdə də tək dözüb canım, can keçib,
Qüruba enirsən danımdan keçib,
Uz-üzə gələndə yanımdan keçib,
Məni yuxularda gəzənəm mənim.

Eh ... bu da bir eşqin ayrı dağları,
Uşuyur kölgəsi aylı çağların.
Düşüb zülüm-zülüm ayrılıqları
Üstündə meh kimi əsənəm mənim,
A bənövşəm mənim, süsənəm mənim...

**Qurudub göndərmə
bənövşələri**

Əlimə alınca əlim qurudu.
Qurudub göndərmə bənövşələri.
Nəfəsim qurudu, dilim qurudu
Qurudub göndərmə bənövşələri.

Çatmadım bu il də yazı bilirəm,
Darıxa bilirəm, susa bilirəm,
Özüm quruyanda dözə bilirəm
Qurudub göndərmə bənövşələri.

Əl saxla, dər saxla, təzə-tər saxla,
Çıxart ürəyimi, üstə sər, saxla,
Mənə də ölməyə bir az yer saxla
Qurudub göndərmə bənövşələri.

Əşrəf Veysəlli**Olsa**

Təzədən gələm bu dünyaya mən,
Bir də o yerlərə güzərim olsa.
O Şuşa söylənən, Laçın deyilən.
Kəlbəcər adlanan gülzarım olsa.

Yenə həsrətimin gözü toxuydu,
Bir yola çıxmışdım, yolsa yoxuydu.
Bəlkə də gördüyüm yaxşı yuxuydu,
Onu yaxşı-yaxşı yozanım olsa.

İşıq gələn yerdən səfəq saçılar,
Açırlar bu bağlı yollar, açılar.
Mənim sevincimin bəxti açılar.
Mənim dərdrimi çözenim olsa.

Bir dağam, başımdan qar əskik olmaz,
Tərən oylağından sar əskik olmaz.
Mənim söz bağından bar əskik olmaz,
Nə qədər tez düşən xəzanım olsa.

Minlərlə ağacım, şivim yıxılmış,
Hani o Cirdən ki, divi yıxılmış?..
Mənim Veysəllidə evim yıxılmış,
Ölmərim! - o kənddə məzarım olsa.

Nisə Bəyim**Mən vida etmədim
ayrılıqlara**

Mən vida etmədim ayrılıqlara,
Tutdum əllərini titrəyən gəmin...
Gözümü çəkədim dərdin gözündən,
Yığdım ürəyimə buludun, nəmin...

Yolların gözünü döydü yağışlar,
Damcılar iz saldı yanaqlarıma...
Bütün ümidini itirən yollar
Yorulub sarıldı ayaqlarıma...

Çəkib yumaqladım uzaqlıqları,
Qərib həsrətləri yaxın elədim...
Rüzgərin sevdalı yağışlarını
Günlərin üstünə şehtək çilədim...

Öpdüm, qoxuladım xatirələri,
Uçurdum bir ovuc kəpənək kimi...
Mən vida etmədim ayrılıqlara,
Yol etdim ardınca yorğun qəlbimi...

İdman

Uşu üzrə İpək Yolu açıq Avrasiya
turnirində Azərbaycanı 15 idmançı
təmsil edəcək

Noyabrın 26-dan dekabrın 1-dək Türkiyənin paytaxtı Ankarada uşu üzrə beynəlxalq İpək Yolu açıq Avrasiya turniri keçiriləcək. Turnirdə ölkəmizi yeniyetmə, gənclər, böyükklər və qadınlardan ibarət 15 nəfərlik komanda təmsil edəcək.

Qeyd edək ki, beynəlxalq yarışda ölkəmizdən başqa, İran, İraq, Əfqanıstan, Qırğızıstan, Belçika, Yunanıstan, Rusiya, Gürcüstan və Qazaxıstandan 600-ə yaxın idmançı qüvvəsinə sınıyacaq.

Məhəmmədrəsul Məcidov peşəkar
boksda ikinci döyüşünü keçirəcək

Azərbaycan boksçusu Məhəmmədrəsul Məcidov peşəkar boksda ikinci döyüşünü keçirəcək.

Boksçumuzun növbəti rəqibi ingilərəli Tom Littl olacaq. Qarşılaşma dekabrın 7-də Səudiyyə Ərəbistanında keçiriləcək.

Qeyd edək ki, 32 yaşlı boksçu peşəkar ringdəki ilk döyüşünü sentyabrın 13-də Nyu-Yorkda amerikalı Ed Fonteynə qarşı keçirib və onun debütü qələbə ilə başa çatıb. Belə ki, M.Məcidov döyüşün 4-cü raundunda rəqibini texniki nokautla məğlub edib. Bu, E.Fonteynin karyerasında 7-ci məğlubiyyəti olub. Otuz yaşlı amerikalı boksçu ümumilikdə, 19 qarşılaşma keçirib.

Sərbəst və yunan-Roma güləşi üzrə
Azərbaycan çempionatı keçiriləcək

Dekabrın 4-6-da "Sərbəst və yunan-Roma güləşi" İdman Olimpiya Mərkəzində sərbəst və yunan-Roma güləşi üzrə Azərbaycan çempionatı keçiriləcək.

Yarışın əsasnaməsinə uyğun olaraq, mübarizəyə yunan-Roma güləşçiləri start verəcək. Belə ki, dekabrın 4-də bütün çəki dərəcələri üzrə pəhləvanlar xalça üzərinə çıxacaqlar. İlk yarış günündə finalçılar müəyyənləşəcək, eləcə də təsəlliverici qarşılaşmalar keçiriləcək. Növbəti gün axşam seansında hələdici görüşlər baş tutacaq və güləşin bu növündə medalçılar bəlli olacaq. Dekabrın 4-də sərbəst güləş üzrə yarışa start verəcək. Həmin gün bu növ üzrə 10 çəkidə finalçıların adlarına aydınlıq gətiriləcək. Ertesi gün əvvəlcə təsəlliverici, daha sonra medal görüşləri təşkil olunacaq. Qeyd edək ki, yarışlar hər gün saat 10:00-da başlayacaq. Çempionatın açılış mərasimi dekabrın 5-də 17:00-da start götürəcək. Çempionat boyunca arenaya giriş pulsuz olacaq.

Qadın voleybolçularımız Qızıl,
kişilərdən ibarət komandamız isə
Gümüş Avropa Liqasında
mübarizə aparacaq

Kişi və qadın voleybolçulardan ibarət milli komandalarda arasında keçirilən Avropa Liqasının formatında dəyişiklik edilib. Avropa üzrə reytingi yüksək olan komandalarda Qızıl, digər yığmalar isə Gümüş Avropa Liqasında iştirak edəcəklər. 2020-ci ilin may-iyun aylarında təşkil olunacaq yarışda qadınlardan ibarət millimiz Qızıl, kişi voleybolçularımız isə Gümüş Avropa Liqasında mübarizə aparacaqlar.

**AZƏRTAC-in
materialları əsasında**

Ramazanov Sədiyar Pirim oğluna 2011-ci ildə verilmiş müharibə veteranı vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor

polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar şöbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

Lalə HÜSEYNOVA

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində
səhifələndirilib. "Hərbi nəşriyyat"ın mətbəəsində hazır
diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalarla rəy verilmir,
təqdim edilən yazılar müəlliflə qaytarılır.
Qəzeti mod.gov.az saytından oxuya bilərsiniz.

Lisənziya № 361

Sifariş № 947

Nüsxə 3950